

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Факультет романо-германської філології
Кафедра граматики англійської мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи

(П.І.Б.)

2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ідеонімія англійської мови

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність : 035 філологія

Спеціалізація: 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Факультет: РГФ

2020 – 2021

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни «Ідеонімія англійської мови».

Розробник: Васильєва О. О., кандидат філологічних наук, доцент кафедри граматики англійської мови

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № 1 від 31.08 2020р.

Завідувач кафедри Карпенко О.Ю.

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від. “31” серпня 20__ р.

Голова НМК
(підпис)

Телецька Т.В.
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № __ від. “__” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № __ від. “__” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № __ від. “__” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: Кредитів – 3 Годин – 90 Залікових модулів – 1 Змістових модулів – 1	Галузь знань 03 гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація: 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	за вибором студента	
		Рік підготовки:	
		5-й	
		Семестр	
		1-й	
		Лекції	
		6 год.	
		Практичні	
		0 год.	
		Лабораторні	
		0 год.	
		Самостійна робота	
84 год.			
Форма підсумкового контролю: Залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основна мета курсу полягає в тому, щоб ознайомити студентів з ідеонімією англійської мови, розглянути денотатно-номінативну класифікацію ідеонімів; функційну навантаженість ідеонімів; структурні особливості ідеонімів; висвітлити мотиваційну специфіку всіх підрозділів ідеонімікону.

Завдання: дати студентам основи лінгвістичних знань ідеонімії англійської мови, проаналізувати теоретичні засади сучасних напрямів у розвитку ідеонімії; поглиблення, узагальнення та систематизація теоретичних знань студентів.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей:**

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей;

ЗК-3. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосування сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

Спеціальні компетентності:

СК-2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх;

СК-4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів.

Очікувані результати навчання:

ПР-1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПР-2. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження.

ПР-3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.

ПР-4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.

ПР-5. Дотримуватись норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження.

ПР-6. Планувати, ініціювати й здійснювати розробку дослідницько-інноваційних проектів, організовувати роботу дослідницьких колективів.

ПР-8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

ПР-12. Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:** основні напрями і тенденції лінгвістичної думки; денотатно-номінативну класифікацію ідеонімів; функційну навантаженість ідеонімів; структурні особливості ідеонімів; мотиваційну специфіку всіх підрозділів ідеонімікону.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти:** застосувати комплексний підхід до наукового філологічного дослідження; визначати вид ідеонімів; використовувати отримані фундаментальні знання і практичні навички для визначення структурного типу ідеонімів та визначати їхню мотивацію, використовувати теоретичні знання у власних наукових дослідженнях.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Сутність і диференційні ознаки ідеонімів та артіонімів.

Тема 1. Сутність і диференційні ознаки ідеонімів. Денотатно-номінативна класифікація ідеонімів. Функційне навантаження ідеонімів.

Тема 2. Теоретичні основи дослідження структури власних назв. Структурна класифікація артіонімів.

Тема 3. Види мотивації власних назв. Встановлення мотивованості власних назв. Когнітивно-ономасіологічний підхід до мотивації артіонімів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	У тому числі					Усього	У тому числі				
		л	п	лб	інд	ср		л	п	лб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Сутність і диференційні ознаки ідеонімів та артіонімів.												
Тема 1. Сутність і диференційні ознаки ідеонімів. Денотатно-номінативна класифікація ідеонімів. Функційне навантаження ідеонімів.							32	2				30
Тема 2. Теоретичні основи дослідження структури власних назв. Структурна класифікація артіонімів.							29	2				27

Тема 3. Види мотивації власних назв. Встановлення мотивованості власних назв. Когнітивно-ономасіологічний підхід до мотивації артіонімів.						29	2				27
Усього годин						90	6				84

5. Методи навчання

Лекція, дискусія, виконання самостійних творчих завдань, робота у реальних та віртуальних наукових бібліотеках.

6. Методи контролю

Оцінювання усних відповідей, завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, усна відповідь під час складання заліку.

7. Питання для підсумкового контролю

- Як розрізняються власні та загальні назви?
- Що таке когнітивна ономастика, чим вона відрізняється від історико-етимологічної, структурної, літературної ономастики?
- У чому полягає розбіжність термінів **онім**, **онімія**, **онімікон**, **ономастика**?
- Назвіть види ономастики.
- Які Ви знаєте розряди власних назв за природою денотата?
- Охарактеризуйте денотатно-номінативну класифікацію ідеонімів.
- Що таке артіоніми? Охарактеризуйте їхні групи.
- Що таке біблїоніми? Наведіть приклади різних груп.
- Охарактеризуйте гемероніми та їхні підгрупи.
- Що таке комп'ютероніми?
- Які функції виконують власні назви? Назвіть функції ідеонімів.
- Охарактеризуйте структурну класифікацію ідеонімів.
- Мотивація англомовних ідеонімів.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання			Залік	Сума
Змістовий модуль 1				
Т 1	Т 2	Т 3		
20	20	20		
60			40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Рекомендована література

Основна

1. Васильєва О.О. Структурно-семантичні особливості ідеонімів (на матеріалі англійської мови) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Ольга Олександрівна Васильєва, Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2019.

Додаткова

1. Горшкова В. Е. Название фильма как единица перевода и составляющая образа-смысла / В. Е. Горшкова // Вестник Пермского национального исследовательского политехнического университета. Проблемы языкознания и педагогики. – Пермь, 2014. – Вып. 10. – С. 26–37.

2. Дідур Ю. І. Особливості функціонування ергонімів у мові, мовленні та ментальному лексиконі (в українській, англійській та російській мовах) : дис. ... кандидата філол. наук : 10.02.15 / Юлія Ігорівна Дідур. – Одеса, 2015.

3. Калинин В. М. Поэтика онима : [монография] / В. М. Калинин. – Донецк : Юго-Восток, 1999.

4. Магазаник Э. Б. Ономапоэтика, или «говорящие имена» в литературе / Эммануил Борисович Магазаник. – Ташкент: Фан, 1978.

5. Насакина С. В. Типология идеонимов в рекламе лекарств / С. В. Насакина // Вестник ВГУ. Серия: Лингвистика и межкультурная коммуникация. – Воронеж, 2015. – Вып. 4. – С. 48-51.

6. Совершаева Л. Г. Идеонимы в ономастическом пространстве / Л. Г. Совершаева, М. А. Павловская // Инновационная наука. – № 11: в 3-х ч. – Ч. 2. – Уфа, 2016. – С. 131–132.

7. Супрун В. И. Ономастическое поле русского языка и его художественно-эстетический потенциал: [монография] / В. И. Супрун. – Волгоград: Перемена, 2000.

8. Юдина Т. М. Артионимы в структурном аспекте (на материале названий произведений изобразительного искусства художников Арктики) / Т. М. Юдина, Е. Ф. Воронина // Славянская филология: XXI век [материалы III Международной конференции]. Архангельск, 2014. – С. 92–97.

Електронні інформаційні ресурси

1. Датченко Ю. В. Назви писанок як об'єкт ономастики / Ю. В. Датченко, Л. В. Поліщук [Електронний ресурс] // Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Мовознавство». – № 11. – 2017. – Вип. 23 (2). – С.28–36. – Режим доступу: http://movoznavstvo.com.ua/download/pdf/2017_2/7.pdf

2. Цілина М. М. Українська імажонімія ХХ–ХХІ ст. / М. М. Цілина [Електронний ресурс] // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Серія: Філологічна. – 2015. – Вип. 58. – С. 282–285. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2015_58_108

3. Alvarez-Altman G. Literary Onomastics Typology: Analytic Guidelines to Literary Onomastics Studies [Electronic resource] / G. Alvarez-Altman. – Available

from: <https://digitalcommons.brockport.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1161&context=los>.

4. Glossary of Terms for the Standardization of Geographical Names [Electronic resource]. – Available from: http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/UNGEGN/docs/pdf/Glossary_of_terms_revised.pdf

5. Helmbrecht J. On the Form and Function of Proper Names. A Typological Perspective [Electronic resource] / J. Helmbrecht. – Available from: http://www.academia.edu/8265467/Form_and_Function_of_Proper_Names

6. Hess M. The Ideonym: The Function and Impact of Political Neologisms with Presidential Associations [Electronic resource]. – Available from: <https://kb.osu.edu/dspace/handle/1811/68653>

7. Langendonck W. V. Theory and Typology of Proper Names [Electronic resource] / Willy van Langendonck. – Available from: <https://books.google.com.ua/books?isbn=3110197855>